

1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Θεολόγων

**«Διδακτικές προσεγγίσεις στο
μάθημα των Θρησκευτικών»**

Θεσσαλονίκη 20/21 Μαΐου 2017

Δρ. Βλασία Δ. Κασκανιώτη

**Οι σχολικές, εκπαιδευτικές εκδρομές-
επισκέψεις και
η συμβολή τους στην εκπαιδευτική
διαδικασία.**

**Σκέψεις, βιώματα και προβληματισμός από
την εκπαιδευτική πραγματικότητα.**

Το νομικό πλαίσιο

ΦΕΚ 681 τ. Β΄ 6-3-2017

- «τις εκδρομές επιβάλλουν εκπαιδευτικοί λόγοι, οι οποίοι απορρέουν από τον παιδαγωγικό-μορφωτικό χαρακτήρα του σχολείου»
- «είναι αναγκαίο συμπλήρωμα της αγωγής των μαθητών, γιατί τους δίνουν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με τόπους που έχουν ιδιαίτερη μορφωτική αξία, να γνωρίσουν τα επιτεύγματα του ανθρώπου μέσα στη μακροχρόνια πορεία του πολιτισμού και να καλλιεργήσουν την κοινωνικότητά τους»
- «η εμπειρία συνιστά τη βάση απόκτησης της γνώσης και το σχολείο ανοίγεται στη ζωή και στην κοινωνία»

Αναλυτικά προγράμματα Λυκείου:

- την ανάπτυξη της προσωπικής ταυτότητας που σχετίζεται με την ηθική, αξιακή και την πολιτ-
ι(εια)κή[sic] αγωγή
- την καλλιέργεια της ανθρωπιστικής και
Ελληνικής παιδείας σημείο όπου τέμνεται η
σχέση της ελληνικής κοινωνίας με τη διαχρονική
παράδοση και τον πολιτισμό της Ορθοδοξίας
- την κατανόηση του βαθύτερου υπόβαθρου που
παράγει το πολιτισμικό πλαίσιο μιας
οποιασδήποτε θρησκείας

- η κριτική θρησκευτικότητα με την έννοια της ολιστικής νοημοσύνης στην εκπαιδευτική διαδικασία στην οποία συμμετέχουν νοους και καρδιά και η οποία διαμορφώνει ανθρώπους με «ζωηρή επιθυμία» για δικαιοσύνη και δημοκρατία. Εφόσον ο άνθρωπος είναι από τη φύση του ον που πιστεύει, η θρησκευτική εκπαίδευση του παρέχει τις δυνατότητες «να πιστεύει καλά». Και αυτό σημαίνει κριτικά (ελεύθερα, διερευνητικά, ενεργητικά, με σεβασμό στους άλλους, ειρηνικά, χωρίς ηθικισμούς, φανατισμούς και μισαλλοδοξίες). Στο πλαίσιο αυτό καλλιεργείται η κριτική προσέγγιση του θρησκευτικού φονταμενταλισμού... Η κριτική θρησκευτικότητα βασίζεται στον σεβασμό των άλλων και στον πλουραλισμό, χωρίς να παραιτείται κανένας από το ερώτημα για την αλήθεια της πίστης, η οποία είναι πάντοτε έτοιμη να λογοδοτήσει για την ελπίδα που εμπεριέχει (Α΄ Πετρ. 3, 15).

- η γνωριμία και επικοινωνία με τον «άλλον»
- η κοινωνικοποίηση και η δυναμική που αναπτύσσεται μεταξύ του προσώπου και του περιβάλλοντος, την οποία καλείται να διαμορφώσει ο μαθητής υπερβαίνοντας τις δεδομένες χριστιανικές και θρησκευτικές γνώσεις και να σχηματίσει ο ίδιος τη δική του νέα ταυτότητα
- η λειτουργία της τάξης ως κοινότητας μάθησης

- γνωριμία και επικοινωνία με τον «άλλον» και την καλλιέργεια της δυναμικής ανεκτικότητας προς το διαφορετικό και στο δικαίωμα στην ετερότητα
- κοινωνικοποίηση και τη δυναμική που αναπτύσσεται μεταξύ του προσώπου και του περιβάλλοντος, την οποία καλείται να διαμορφώσει ο μαθητής υπερβαίνοντας τις δεδομένες χριστιανικές και θρησκευτικές γνώσεις και να σχηματίσει ο ίδιος τη δική του νέα ταυτότητα
- η λειτουργία της τάξης ως κοινότητας μάθησης

Η ανάγκη σύνδεσης θεωρητικής διδασκαλίας και πρακτικής εφαρμογής του περιεχομένου της

- Ενδιαφέρον για την προσφορά γνώσης και προσέγγισης των πολιτισμικών αγαθών των προερχομένων από τον χώρο της πίστης, ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και προσοικείωση των κοινωνικών αξιών ως πολύτιμων αγαθών
- Η τέχνη της αγωγής με τη βοήθεια της Χάριτος να οδηγεί σε μία ζωή με νόημα
- Πρόκληση ενεργητικής συμμετοχής των μαθητών

Συνάντηση λόγου και Λόγου

- Κριτική σκέψη και χρήση λογικών απαντήσεων και πειστικών επιχειρημάτων
- Τα μυστήρια κατανοούνται διά της Θείας Χάριτος

Σιωπηρά μαθήματα ηθικής

- Ο Χριστιανισμός υπερβαίνει τα ανθρώπινα πάθη
  - Ισότητα και ενότητα στην προσευχή
  - Προσκύνηση των αγίων όλων των εθνοτήτων φανερώνει συντριβή του φονταμενταλισμού
  - Τα μαρτύρια των αγίων μαθήματα αποστροφής της μισαλλοδοξίας και κήρυγμα της εν Χριστώ σωτηρίας
  - Η Θεία Λειτουργία μάθημα ειρήνης και αγαπητικής ενότητας
  - Μαθήματα αλληλεγγύης από την ενορία
  - Τήρηση κανόνων τάξης και ευπρέπειας, προϋπόθεση σεβασμού, ήθους, πολιτισμού και δημοκρατίας

Προς έναν άλλο εαυτό

Σε μία εκδρομή

- αποτρέπεται η βία
- αποσπάται το μυαλό
- Μοιράζεται σκέψεις
- Εκδηλώνει συναισθήματα
- Ενθαρρύνει την ενότητα
- Βγαίνει από τον εγωκεντρισμό
- Μαθαίνει να συνυπάρχει
- Γνωρίζει τον εαυτό του και αναδεικνύει τα χαρίσματά του
- Εντάσσεται στην ομάδα
- Τηρεί κανόνες
- Γνωρίζει τον τόπο, την ιστορία και τον πολιτισμό του
- Αποκτά αίσθηση ιστορικής και πολιτισμικής ενότητας
- Έρχεται σε επαφή με τη φύση, τη δημιουργία του Θεού

Η καρδιά της εκδρομής

Ο εκπαιδευτικός πρέπει να φροντίσει

- Για την κατάλληλη επιλογή του τόπου επίσκεψης
- Για την εύρεση συνοδών καθηγητών
- Για την πρόθυμη συγκατάθεση των γονέων
- Για την τεχνική οργάνωσή της εκδρομής
- Για τη διάρκεια και τη σειρά επίσκεψης

Επίσης ● καλό είναι να έχει γνώση του τόπου επίσκεψης

Να ανακαλύψει κρυμμένες αλήθειες για την προσωπικότητα των μαθητών

Ο θετικός αντίκτυπός της είναι η καλύτερη αμοιβή του

Συμβάλλει στο θρησκευτικό τουρισμό

1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Θεολόγων

Καλούς προορισμούς!

Δρ. Βλασία Δ. Κασκανιώτη

Εκπαιδευτικές εκδρομές-επισκέψεις

